

Paba diena

Šiandien – mėnulio priešpilis. Saulė teka 6 val. 34 min., leisis 20 val. Dienos ilgumas 13 val. 26 min.

Vardadieniai: šiandien – Bartas, Bartenė, Bartenis, Bartys, Palma, Palmyra, Pulkerija, Regina, Rėda, rytoj – Adriana, Adrijonas, Marė, Marija, Marytė, penktadienį – Arginta, Argintas, Pobiltas, Pobiltė, Pogilas, Ramutė, Ramutis, Sergijus.

Rugsėjo 7 – Buriuotojų diena. Rugsėjo 8 – Švč. M. Marijos gimimo diena (Šilinės). Tarptautinė raštingumo diena. Vytauto Didžiojo karūnavimo ir padėkos už Lietuvos Nepriklausomybės ir laisvės apgynimą diena. Tarptautinė kineziterapeuto diena. Rugsėjo 9 – Grožio diena.

Padėka

Turi transporto priemonę, turi reikalų ir autoservisuose. Aš pasirinkau Prienuose, Kauno gatvėje esančią Juozo Mozūro vadovaujamą UAB „Demis“. Ir neapsirikau. Jos savininkas visada maloniai priima, paklausia, kuo gali padėti, pataria, padeda paruošti automobilį techninei apžiūrai. Tad dėkoju Juozo Mozūro vadovaujamo autoserviso „Demis“ kolektyvui, ypač meistriui Tomui, už sąžiningą ir nepriekaištingą darbą, remontuojant mano automobilį. Linkiu sėkmės Jūsų darbuose.

Pagarbiai –
Jonas Matusevičius

Kas būtų buvę, jei būtų buvę kitaip? 2 p.

Praėjusių mokslo metų džiaugsmas, nusivylimas ir nauji iššūkiai 2-6 p.

Namu ūkis 3 p.

Pirtis 4 p. senos ir naujos tradicijos

Užkrečiamosios ligos suvaldomos tik skiepijantis 5 p.

Seniūnų pasitarime aptarti aktualūs krašto žmonėms klausimai 5 p.

„Ruduo gali būti gražus“... 7 p.

Minime rašytojo Vytauto Bubnio 90-metį

„... knyga – tai aš, koks buvau, koks esu“

Rugsėjo 9-ąją lietuvių literatūros klasikui, daugiau kaip trisdešimties knygų autoriui, aktyviam Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio dalyviui, Seimo nariui (1992-1996), LDK Gedimino ordino Karininko kryžiaus kavalierei, Prienų Garbės piliečiui Vytautui BUBNIUI būtų sukakę devyniasdešimt.

Deja, tai bus pirmasis mūsų kraštiečio jubiliejinis gimtadienis, kurį minėsime be paties sukaktuvininko. Praėjusių metų pavasarį rašytojas atgulė Amžinojo poilsio Antakalnio kapinių kūrėjų kalnelėje.

Taigi būsime be mielo mūsų bičiulio, be ypatingos mus džiuginusios dovanos – naujos knygos. Taip jau buvome pripratę, kad geriamas Vytautas, pakviestas švęsti jubiliejinio gimtadienio, pastaruosius beveik tris dešimtmečius atvažiuodavo vis su nauja knyga. Štai, pavyzdžiui, rašytojo šešiasdešimtmečio proga supomės „Žaliose sūpuoklėse“, dar po penkerių metų, 1997-aisiais į novelių rinkinį „Mėnesėta naktis ir šešėlis“ jis sudėjo pluoštą savo gimtosios žemės šių dienų istoriją. Septyniadešimtąjį gimtadienį Vytautas Bubnis pasitiko su vienu ryškiausių nūdienos romanų „Balandžio plastėjime“, už kurį jam buvo skirta Baltijos Asamblėjos premija. Švęsdami 75-mečio sukaktį diskutavome ir apie romaną „Švento Vito šokis“, o aštuoniasdešimtmečio slenksčių mūsų žymus kraštiečius peržengė su dviem

knygomis. Tai – portretinių eskizų knyga „Širdimi regėti“ ir „Kad vėjai neišpustytų“, į kurią sugulė laiška, monologai, dialogai, portretai, interviu, dienoraščių fragmentai.

Žinoma, tarp jubiliejiniais metais išleistų knygų buvo ir daugiau naujų kūrinių, pasibel-dusių į skaitytojų širdis, kaip ir labai prasmingų pasisakymų spaudoje, televizijos laidose. Paminėtas knygas prisiminiau dėl būsimos gimtadienio šventės. Sakau šventės, nors be mielo ir mylimo Vytauto dalyvavimo, bet vis tiek kartu su juo. Su jo knygomis, su prisiminimais apie jį. Ir ne tiesa, kad liksime be dovanos. Gauname ypatingą dovaną – žmonos, rašytojos Elenos Kurklietytės kruopščiai peržiūrėtą visą brandžius gyvenimo dešimtmečius Vytauto Bubnio kauptą biblioteką. Jos lobiais galėsime naudotis užsukę į Prienų krašto muziejų.

Taigi susitinkame rytoj, 17.30 val. Prienų krašto muziejuje, o šiame „Gyvenimo“ numeryje prisimename svarbesnius fragmentus iš rašytojo gyvenimo bei veiklos ir susitikimų su juo.

Ramutė Šimukauskaitė

– Mintys iš dienoraščio –

Ačiū vaikystės žemei

Galėčiau išvardinti nemaža pasaulio šalių, kuriose teko viešėti, kurių egzotika ir blizgesys, architektūros ir meno šedevrai, palaiminga atogrąžų ramuma ir tūkstantmečiais sukrautos gamtos dovanos gniaužė man kvapą. Tačiau kur bebūčiau, mintys nuolat klysta į vaikystės žemę, tą pilką didelio arimo grumstą, tėvų ir protėvių dvasia alsuojantį, krauju ir prakaitu prisotintą, nepailstančių rankų

išdabintą. Tenai mano pradžia. Tenai motinos daina, tebevirpanti ligi šiolei, tenai tėvo pasodinti medžiai lapoja... Tenai saulė skaisčiau šviečia, pavėsių žolė lyg patalas minkšta, tenai šaltinio vanduo už reinvynį gaivesnis. Tenai, tenai... Ir jeigu aš šiandieną dirbu, jeigu ką gero padariau, tyliai tariu:

Ačiū tau, mano vaikystės žeme.

1980 02 05

[Vytautas Bubnis, „Kad vėjai neišpustytų“ – Vilnius, „Žuvėdra“, 2012/

(Nukelta į 8 p.)

Pagerbti Pirmajame pasauliniame kare žuvę vokiečių kariai

Nuomonė

Rytas STASELIS

Kas būtų buvę, jei būtų buvę kitaip?

Elektros kainoms Lietuvoje mušant istorinius rekordus (savaite iki rugpjūčio 31 d. ji kilo iki 637,07 Eur už megavatvalandę) man vis vienu ar kitu būdu tenka atsakyti į klausimą: jeigu kokiais nors 2012 m. Lietuva būtų priėmusi sprendimą pastatyti naują atominę elektrinę, ar elektros kainos būtų buvusios reikšmingai mažesnės?

Sis klausimas pateikiamas įvairiomis formuluotėmis, formomis. Vieni klausia retorškai (nes mano patys žina atsakymą), kiti – tarsi privačiai (matyt, tikisi, kad atsakydamas atskleisiu kokią paslaptį arba sąmokslą teoriją), treči prašo garsaus ir viešo atsakymo (gal norėtų, kad atsakymas mane priverstų politikuoti tvirtu balsu iškoneveikiant tuos politikus, kurie pasisakė prieš branduolinę energetiką).

Tačiau visiems ir visada atsakau daugmaž vienodai. Nors poteksciu šiame reikale, kaip ir kitur, yra velniškai daug, tačiau paprasčiausia atsakymai – „ne“. Pamėginsiu paaiškinti.

Nepaisant patikrintos praktikos, kad branduolinės jėgainės paprastai pastatomos apytikriai per dešimtmetį, teoriškai galėtume tikėtis, kad 2022 m. būtume šventę Visagino atominės elektrinės (VAE) statybų bei instaliavimo pabaigą. Bent jau matę ją horizonte plika akimi. Šauningai čia nepateikiu antiprielaidos pavyzdžio Suomijoje, kur Olkiluoto jėgainės III bloko statybos, kurias buvo numatyta užbaigti dar 2009 m., greičiausiai atveju gali būti užbaigtos šiemet. Nes japonai, kurių technologija VAE buvome apsisprendę pirkti – ne europiečiai.

Tačiau kitos problemos, kurios buvo mažiau pastebimos už mūsų pačių tūpčiojimą, buvo daug labiau komplikotos. Anais – aktyvių svarstymų apie VAE laikais – turėjau progą paklausti oficialių Japonijos pareigūnų – ką jie laiko silpniausiu VAE projektu. Gavau atsakymą – [silpniausias] aspektas ketursalė („Hitachi/GE“, Lietuvos, Latvijos ir Estijos) partnerystė. Nei mes patys buvome įtikėję VAE projekto sėkme, nei estų su latviais nepavyko tuo įtikinti.

Dar vienas svarbus – labiau ekonominis – niuansas. Būsimoji elektrinė turėjo veikti pagal suomių išrastą „Mankalos modelį“, kai jėgainėje pagaminta elektra rinkoje prekiauja ne VAE operatorius, o jos akcininkai. Ty., pagal turimų akcijų proporcijas, jie visi turėjo gauti VAE pagamintos elektros kiekį už savikainą ir mesti ją į biržą bei pelningai parduoti. Tačiau kainos biržoje tuo metu buvo tokios žemos, kad nė vienas potencialus VAE akcininkas ten negalėjo nė sapnuoti bent minimalios verslo maržos. Neteko girdėti nė vieno orakulo, kuris prieš dešimtmetį būtų bent mėginęs įspėti, kad šiandien kilovatvalandės kaina biržoje sieks daugiau nei 60 euro centų.

Norint išvengti šių nesklaidumų trims Baltijos šalims prieš dešimtmetį buvo būtina susitarti ir atsakyti elektros rinkos ir planų stoti į Šiaurės šalių elektros biržą „Nord Pool“. O kaip šiai trijulei apskritai pavyksta susitarti bet kokiu klausimu – praktika labai gerai parodo.

Jeigu tikrųjų pranašų būtų atsiradę, įvertinant kai kurių mūsų politikų bei atitinkamų aktyvistų užsispyrimą suskystintųjų dujų terminalo adresu, galima būtų sakyti, kad tuos pranašus VAE projekto neketėtojų minia būtų trypte sutrypusi. O jeigu dėl tokių mūsų visuomenę supriešusių veiksnių kaip COVID-19 profilaktika, LGBT+ partnerystė, Stambulo konvencija ir t.t., dar būtume pridėję VAE – ar neturėtume perpildytos priešiško taurės, už kurios briaunos – kažkas panašaus į pilietinį karą?

Todėl dabartiniai svarstymai apie tai, kokią įtaką elektros rinkai galėjo turėti atominė elektrinė Visagine, prašau man atleisti, yra tik griaudejimas pasinėrus po vandeniu. Toks veiksnys, įterpiamas į šiuolaikinę diskusiją, neturi reikšmės, nes negalima imti domėn to, ko nėra, nebuvo ir greičiausiai negalėjo būti tikrovėje. Dėl išvardintų ir daugelio kitokių priežasčių.

O dėl elektros rinkos verpetų beigi ratilų yra keletas pasirinkimų – susitaikyti, imti taupyti, racionaliau vartoti energijos išteklius arba sėsti ir imti kurti conceptualius pokyčius, reformuojant nusistovėjusią padėtį.

Dar prieš kelerius metus protingiausi energetikos sektoriaus ekspertai visa gerklę šaukė – pigios energijos laikai baigėsi. Lietuvoje tą tiesa galima buvo patirti tais laikais, kada daugelis mums įprastų dalykų ėmė kainuoti tiek, kiek jie kainuoja laisvajame pasaulyje. Tačiau sutikite, net žinojimas apie tai, kada apskaitos skaitliukas ima sukstis, elektros jungiklio siekiančios rankos nepatiria būtinų refleksijų... Deja.

Praėjusių mokslo metų džiaugsmas, nusivylimas ir nauji iššūkiai

Siekiant apžvelgti švietimo būklę šalyje ir regionuose bei aptarti artėjančių mokslo metų veiklos kryptis, rugpjūčio 25 d. Birštono kultūros centre susirinko Lietuvos švietimo bendruomenė: savivaldybių švietimo padalinių ir mokyklų vadovai, mokytojai, mokslininkai, Seimo nariai, Vyriausybės ir Prezidentūros, asociacijų, profesinių sąjungų ir kitų socialinių partnerių atstovai.

Įtraukusis ugdymas: mokykla kiekvienam

Respublikinė konferencija jau tapo gražia ir prasminga švietimiečių tradicija, o šių metų tema – įtraukusis švietimas. Anot švietimo, mokslo ir sporto ministrės dr. Jurgitos Šiugzdinienės, žodis *įtraukusis* turi labai daug prasmų, bet svarbiausia yra tai, kad ši sąvoka kalba apie žmogų – apie tai, kad turime išmokyti priimti, gerbti ir vertinti vienas kito unikalumą ir kiekvienoje mokykloje turi atsirasti erdvės kiekvienam. „Tai kultūrinis pokytis ir jis yra labai svarbus, nes čia prasideda mūsų kelias į visuomenę, kurioje yra daugiau pagarbos ir mažiau priešiško. <...> Tikime, kad, dirbant kartu, įtraukusis neliks tik sąvoka. Ji taps neatsiejama mūsų kultūrinės aplinkos dalimi ir padės mokyklose kurti geriausias galimybes kiekvienam vaikui, kiekvienam mokytojui“, – konferencijos metu sakė ministrė.

Plačiau apie įtraukusis viziją papasakojo švietimo, mokslo ir sporto ministrės patarėjas Ignas Gaiziūnas. „Įtraukusis ugdymas – tai ugdymas lanksčioje švietimo sistemoje, užtikrinančioje visų vaikų teisę nebūti diskriminuojamiems dėl savo ypatumų ir jų įtraukti į bendrojo ugdymo sistemą, bendrą mokymosi aplinką, sukuriant visiems besimokantiems lygias ugdymosi galimybes, mokantis drauge su visais. Kitaip sakant, tai yra geriausias galimybės vaikams kartu augti ir mokytis, stiprinant ir skleidžiant kiekvieno galias“, – įtraukusis esmę ir prasmę susirinkusiesiems aiškino I. Gaiziūnas.

Toks ugdymas ypač svarbus vaikams, turintiems negalią ar kitų specialiųjų poreikių, todėl valstybė 2021–2030 m. nacionalinės pažangos plane yra išsikėlusį tikslą – iki 2025 m. įtraukiuoju būdu mokyti 85 proc., o 2030 m. – 90 proc. vaikų su negalia. „Kalbant apie vaikus su specialiais poreikiais, reikia nepamiršti, kad tai yra ir gabūs vaikai, kurių potencialą mes ne visada realizuojame“, – akcentavo švietimo, mokslo ir sporto ministrės patarėjas.

Jo teigimu, įtraukusis ypač svarbi ir kalbinių iššūkių patiriančioms vaikams, Ukrainos karo pabėgėliams bei vaikams iš žemo socioekonominio sluoksnio. Tiesa, vaikų iš žemo socioekonominio sluoksnio mažėja, tikimasi,

Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas Jonas Mickus.

Diskusijos dalyviai: A. Aldauskas, J. Šiugzdinienė, T. Martinaitis, E. Varneckienė, R. Zailskas ir R. Želvys.

kad problema padės spręsti ir privalomas ikimokyklinis ugdymas, padėsiantis tokiems vaikams švietimo sistemoje atsirasti kaip įmanoma anksčiau.

Igyvendinant įtraukiojo ugdymo idėją, labai svarbūs švietimo pagalbos specialistai, kurių, I. Gaiziūno pastebėjimu, Lietuvoje labai trūksta, o 7,7 proc. mokyklų vis dar neturi absoliučiai jokio švietimo pagalbos specialisto, todėl valstybė imasi priemonių švietimo pagalbos specialistų skaičiaus didinimui. Tarp jų – ir studijų, ir darbo sąlygų gerinimas, kitos specializacijos įgijimo finansavimas, ir papildomos lėšos švietimo pagalbos specialistams.

Siekiant įgyvendinti išskeltą tikslą – iki 2025-ųjų 85 proc. negalią turinčių vaikų ugdyti įtraukiuoju būdu, mokyklos turi užtikrinti neįgalųjų poreikius. Tačiau, anot I. Gaiziūno, tik 7 iš 947 mokyklų atitinka pritaikymo neįgaliesiems kriterijus, todėl ministrės patarėjas savivaldybių atstovams priminė memorandumą, kuriuo savivaldybės įsipareigoja per metus atnaujinti bent vieną įstaigą, kad ši užtikrintų neįgalųjų poreikius.

Lietuvos švietimas 2022-aisiais

Apie Lietuvos švietimo padėtį ir tikslus kalbėjo ir švietimo, mokslo ir sporto viceministras prof. dr. Ramūnas Skaudžius. Jo teigimu, nors tobulėti visada yra kur, tarptautiniai duomenys rodo, jog Lietuva yra teisingame kelyje. Pagal EBPO gerovės indeksą, Lietuvos švietimas įvertintas 7,7 balo ir užima 13 vietą iš 40 valstybių, o pagal išsilavinimą turinčių žmonių skaičių užimame 4 vietą visoje Europos Sąjungoje. Džiugina ir mokinių pasiekimai tarptautinėje erdvėje – net 50 mokinių 2021 m. tapo tarptautinių olimpiadų prizinininkais, o šiemet, viceministro žiniomis, šis skaičius jau yra didesnis.

Tarp teigiamų dalykų R. Skaudžius įvardijo ir tai, kad 2018–2021 m. dešimtdaliu sumažėjo bendrosios paskirties bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokosi mažiau nei 200 mokinių, nuo 2018 m. 14 proc. padaugėjo mokyklų, kuriose yra laboratorijos, o praėjusiais mokslo metais laboratorijas turėjo beveik pusė šalies mokyklų. Anot viceministro, gerinant ugdymo kokybę, reikšmingas pokytis įvyko jungtinėse klasėse – 2021 m. sumažėjo mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse. Tiesa, kaimo vietovėse tokiose klasėse pernai vis dar mokėsi 11,2 proc. pradinių ir 5,9 proc. – 5–8 klasių moksleivių.

Nors praėjusiais mokslo metais įvyko nemažai teigiamų pokyčių, R. Skaudžius atkreipė dėmesį į tai, kad per pandemiją daugiau kaip dešim-

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės patarėjas Ignas Gaiziūnas.

tadaliu sumažėjo gerai besijaučiančių vaikų skaičius, o tarptautiniame kontekste pagal vaikų gerovės vertinimą Lietuva užima 33 vietą iš 38. Be to, daugėja mokyklinio amžiaus jaunuolių, vartojančių narkotines medžiagas.

Nerimą kelia ir tai, jog Lietuvoje vidutinis mokytojų amžius yra vienas iš vyriausių visoje ES. Nors mokytojų iki 30 m. skaičius po truputį auga, anot viceministro, įgyvendinamos visos įmanomos priemonės, siekiant pritraukti mokytojus į mokyklas. R. Skaudžius pabrėžė, kad ir toliau išlaikomas tikslas, kad mokytojo atlyginimas būtų didesnis už vidutinį darbo užmokestį, o mokytojų trūkumas nėra išimtinai tik Lietuvos problema.

Susirūpinimą dėl mokytojų trūkumo išreiškė ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas Jonas Mickus. Anot jo, ši problema ypač aktuali, ruošiantis pereiti prie privalomo ikimokyklinio ugdymo, mat kai kuriose savivaldybėse labai trūksta šios srities pedagogų.

Anot J. Mickaus, prėjusieji mokslo metai ugdymo įstaigose buvo įsimintini, tačiau šiemet iššūkių taip pat netrūks. Vienas iš jų – į Lietuvą atvykusių mokyklinio amžiaus ukrainiečių integracija į švietimo sistemą. Iki birželio 1 d. į Lietuvą atvyko apie 21000 ukrainiečių vaikų, iš kurių daugiau nei pusė yra mokyklinio (7–17 m.) amžiaus. Tiesa, Lietuva nuo karo bėgančių ukrainiečių be švietimo nepaliko ir praėjusiais metais, tačiau, anot J. Mickaus, iki šiol visus atvykusius vaikus „surinkti“ į mokyklas yra sudėtinga.

J. Mickaus teigimu, visos mokyklos laukia naujos „Tūkstantmečio mokyklų“ programos ir aktyviai ruošiasi jos įgyvendinimui. Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas taip pat trumpai aptarė mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimą, pavėžėjimo, švietimo pagalbos specialistų trūkumo ir kitus klausimus.

Savivaldos vaidmuo ugdymo organizavime

Vėliau švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius Aidas Aldauskas diskusijai „Savivaldos vaidmuo organizuojant ugdymą“ pakvietė švietimo, mokslo ir sporto ministrę dr. Jurgitą Šiugzdinienę, VU švietimo politikos centro vadovą

(Nukelta į 6 p.)

Prienų miestas šiais metais švenčia savo 520 metų jubiliejų. Todėl 2022 m. yra svarbūs Prienų miestui, krašto bendruomenei bei svečiams. Prienų rajono teritorijoje esantys kultūros paveldo objektai pasakoja ne tik miesto, bet ir viso krašto istoriją. Renginių ciklas „Paveldo archyvai Prienų krašte – pažink, atrask, pajausk“, skirtas paminėti Europos paveldo dienas, yra puikus laikas prisiminti Prienų miesto gimtadienį pasitelkiant kultūros paveldo objektus.

I diena: Rugsėjo 12 d. 18.00 val. Ekskursija pėsčiomis „Prienų miesto nekilnojamas kultūros paveldas“. Vieta: Revuonos parkas, Prienai (automobilių stovėjimo aikštelė)

II diena: Rugsėjo 13 d. 10.00 val. ir 14.00 val. Teatralizuotas edukacinis renginys „Tarpukario romansas: Prienų kareivinių miestelis, meilė, košė ir taika“. Vieta: Beržyno parkas (prie „Lux Cafe“ kavinės)

III diena: Rugsėjo 14 d. 10.00 ir 14.00 val. Autentiškame popieriaus dirbtuvių pastate vyks edukacinis renginys „Pas Prienų popierinės skudurininkės“. Vieta: F. Vaitkaus g. 169, Prienai

IV diena: Rugsėjo 15 d. 10.00 ir 14.00 val. Teatralizuotas edukacinis renginys „Tarpukario romansas: Prienų kareivinių miestelis, meilė, košė ir taika“. Vieta: Beržyno parkas (prie „Lux Cafe“ kavinės)

V diena: Rugsėjo 16 d. 14.00 val. Ekskursija autobusu Prienai – Marijampolė „Nekilnojamas kultūros paveldas“. Vieta: Revuonos parkas, Prienai (automobilių stovėjimo aikštelė)

Renginys NEMOKAMAS!!!

Renginio organizatorius: VšĮ „Prienai“, Turizmo ir verslo informacijos centras. Registracija vykdoma telefonu +370 602 87027 arba el. paštu tvic@infoprienai.lt.

Partneriai ir rėmėjai: • Prienų rajono savivaldybė; • Prienų kultūros ir laisvalaikio centras; • Prienų krašto muziejus.

Informaciniai rėmėjai: • UAB „Gyvenimas“; • VšĮ „Krašto vitrina“; • Nemuno krašto laikraštis „Naujas Gėlupis“; • VšĮ „Gera Prienuose“; • UAB „Eteris“.

Projektą iš dalies finansuoja Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos.

Namu ūkis

Priminimai rugsėjo mėnesiui

Namams...

Vasaros dvelksmas... dar ilgam

Daugelis po vasaros sugrįžę į savo būstą mieste iš sodų, sodų namelių, ar paprasčiausiai iš tolimesnių kelionių pasijuntame lyg įkalinti narvelyje – trūksta tos gaivos, erdvės, kurią patyrėme gamtoje, spalvų, žalumos... Atrodo per vasarą visur prisikaupę tik dulkių.

Belieka nusiraminti ir imtis veiklos. Duokime valią savo fantazijai, o išmonės mums tikrai visiems netrūksta. Prisiminkime dar nuo vaikystės dažną aistrą – perstumdyti baldus, vos tėvams išvykus iš namų. Gal verta atidžiai įsižiūrėti ir viena kita judesį padaryti dabar? Nepasiteisins ar nepatiks – visuomet yra galimybė sugrąžinti daiktus į seną vietą.

Gal nužiūrėsite ir vietale žaliai kambario oazei? Pamažėle jau sukeliavę į vidų kambarinės gėlės, gal galima jas sukompnuoti kiek kitaip, papildyti savo kolekciją šviesos nereikalaujančiais naujais vazoniniais augalais. Nebūtinai jais turi būti nukrautos tik palangės – galima rasti vietas ant grindų, paaukoti komodos, sekretero ar stalelio viršaus dalį. Kol dar gamtoje viskas žydi – tempkite puokštes į namus! Tam tiks ne tik darželių, bet ir lauko gėlės, augalai. Tik skinkite juos vakarais, būtinai nuimkite apatinius lapus, kad nepūtų ir neraugintų vandens, nakčiai pamerkite vėsiau balkone, o ryte jau neškite į kambarį. Sakysite, greitai nuvysta? Taigi grožis, kaip ir jaunystė, ne amžinas: pasidžiaugei dieną kitą, išmesk, ir sukurk naują stebuklą.

Šiokia tokia vasariška netvarka tegul dar kiek pabūna namuose. Tam pasitarnaus ir spalvingų žurnalų krūvelė, lengvas pledukas ar kitas koks spalvingas užklotas, numestas ant fotelio, sofas, dar viena kita ryški ir spalvinga detalė – ar tai būtų vaza, ar paveikslas. Mažytė idėja – vasarą visi pyškinome iš peties gražiausius vaizdus, saulėlydžius, gėlynus, kėlėme nuotraukas į socialinius tinklus, siuntėme draugams. Dabar reikėtų tik atspausdinti labiausiai vasarą primenančią ir patikusią foto, įrėminti ją ir pastatyti gerai matomoje vietoje, ar ten, kur mėgstate gerti kavą, arbatą. Net nepajusite, kaip akis nuslys gilyn į vaizdą, o mintys nuneš tolyn į patirtas malonias akimirkas.

Neskubėkime surudenėti... Tam dar pakankamai liks laiko.

Sodininkui...

Su broleliu obelėle sodinam, sodinam...

Šiomet – nė vieno obuolio... tenka išgirsti gana dažnokai. Dėl šalčio pavasario obelys prastai mezgė, o užklupus sausroms ir tie patys nubyrojo. Tie, kuriems geriau pasisekė, jau skina pirmuosius rudeninius obuolius. Jų derliaus turėtų užtekti iki Kalėdų, mat vargiai ilgiau beisilaikys mėgėjiškomis sąlygomis. Ta spraga užpildys žieminių obelių derlius. Todėl verta rimtai pagalvoti ir atnaujinti savo sodą vienu kitu naujos ir atsparios veislės sodinuku.

Rugsėjis – idealiausias metas rudeniniams sodinukams – iki šalno jie dar turi spėti gerai įsikibti į žemę. Taigi pats laikas išsiruošti į mugę, arba, jei jau esate technologijų šalininkas, pasinaudoti internetine

prekyba ir įsigyti norimų naujų sodinukų. Rudenį negalėsite pasigrožėti jų žaluma ir rinktis pagal vainiklapį – tačiau atidžiai žiūrėkite, kaip išsivystęs šaknynas. Rudenį pasodintus sodinukus laistykite nuolat, gausiai, neleiskite dirvai išdžiūti. Dar geriau juos pamulčiuoti perpuvusiu mėšlu, pjuvenomis, kad drėgmė ir šiluma geriau laikytųsi.

Tinkamai paruoškite sodinimui duobes. Jos, kaip mėgsta sakyti patyrę sodininkai, turi būti nei per didelės, nei per mažos. Svarbu, kad gerai pasiskleistų sodinuko šaknys, jokių būdu jų neužlenkite. Duobės dugnas turi būti ne plokščias, o padaromas kauburėlis ir ant jo užtupdomos sodinuko šaknys.

Nedėkite į duobę trąšų ar mėšlo – galite nudeginti šaknis. Jei dirvožemis labai jau prastas, tuomet galima iškasti gilesnę duobę, joje pridėti komposto, perpuvusio mėšlo, kaulamiltčių, suplūkti, užberti žemių, o tada jau tupdyti sodinuką, užpilti velėninės žemės, perpuvusio lapų komposto. Sodinkite dviese – vienam prilaikant sodinuką ir vis jį papuriant, žemės geriau pasiskirstys tarp šaknų, neliks oro tarpų, pasodinsite medelį tiesiai, gražiau.

Pasitarkite su šeima – kokių obuolių labiau reikėtų – vasarinių, rudeninių ar žieminių. Tuomet jau pasidomėkite ir rinkitės veisles.

Daugelis pastaruoju metu nusivylę visai naujomis veislėmis. Kiti sako, kad nepasiteisino ir žemaūgės obelys, todėl vėl nori grįžti prie senesnių ir jau dešimtmečiais išmėgintų veislių. Išties, obelis – ne gėlė, jos nepersodinsi ir nekeisi kaset. Todėl tarkitės, neskubėkite su permainomis. Rudenį dar galima sodinti ir šalčiui atsparias kriaušaites, serbentus, avietes, agrastus. Kaulavaisių sodinimą geriau palikti pavasariui. Nusipirkę jų sodmenų paprasčiausiai prikaskite juos dirvoje, apdenkite eglišakėmis, kamienus paslėpkite nuo zuikių. Prie šaknų gerai įdėti nuodų graužikams. Pavasarį nepavėlinkite tokių sodinukų pasodinti – išsprogus pumpurams, jie prasčiau prigis.

Daržininkui...

Ką reikėtų pradėti kasti rugsėjį?

Jeigu šakniavaisių derliu ruošiatės laikyti ilgiau, o ne tuoj suvartoti, svarbu nukasti iki tol, kol daržovės dar nepradėjo leisti smulkių šaknelių. Nudraskius tokias šakneles, daržovės greitai apvysta, susiraukšlėja.

Rugsėjo antra pusė jau gera pradėti kasti morkas. Darbus galima atlikti ir vėliau, spalio mėnesį ir iki pat šalno, kol oro temperatūra ne žemesnė kaip -5, -6 °C. Pakaskite šakėmis, išjudinkite, raukite. Laikyti jas galėsite 5–7 mėnesius 0–1 °C temperatūroje drėgname smėlyje ar polietileno maišeliuose. Beje, morkos gali perziemoti ir dirvoje.

Antra rugsėjo pusė gera ir burokėlių derliui nuimti. Išjudinkite daržovę šake, išraukite. Žiemoti dirvoje nepalikite, sušals. Laikyti galima 4–7 mėnesius 2–3 °C temperatūroje.

Spalio pradžia palikite pastarnokus, šaknines petražoles. Kiek vėlesniam laikui – salierus, japoninius ridikus, sėjamuosius ridikus, krienus, ropes.

Žiemoti dirvoje gali likti krieniai, šaknines petražoles, japoniniai ridikai, pastarnokai.

(Nukelta į 4 p.)

Pašnekesiai Brangstančios valandos...

Lėtai lėtai, kad ir keliomis minutėmis, bet diena jau trumpėja. O apsiniaukusią dieną, žiūrėk, jau ir žiburio reikia. Tik tas žiburys, prabanga virstantis, ramybės neduoda – tai kiek kainuos tos rudeninės ir žiemos valandos, jei norėsiu ilgiau televizorių pažiūrėti, prie knygos naktinėti, daugiau skalbtis, lyginti ar pyragus obuolinius elektrinėje orkaitėje kepti? Taupydami kažkaip gal ir išgalėsime, tai ne verslininkų bėdos, kuriems galvos pražilo pernakt nuo rūpesčių. Brangstančios valandos pasijaus ir beslampinėjant po prekybos centrus – mažiau pirkim, mažiau ir skalsiau valgysim, ieškosim tariamų nuolaidų. Šuo, sako, ir kariamas pripranta. Taip ir žmogus... nekur dėsi. Brangsta visur ir viskas. Vė, rodė per žinias, ir anglai streikuoja, sako, žiema jiems bus gan sunki, viską elektra šildosi. Svarbu, nors pas mus dar ne karas, dar ne badas, ne maras...

Bet visai ne apie tai sukosi mintys, kai sėdausi rašyti. Prireikė kažkurį dieną paso, tai pasitikrinau, kada čia jo galiojimas baigsis. O, dar septyneri metai! Gražus skaičius toks, galiu ramiai sau gyventi... O paskui nejučia ėmiau skaičiuoti, tai kiek gi man bus metų, kai reikės to naujo paso. Paskaiciau ir suglumau. Daugoka. Juo toliau, tuo labiau mintys sukosi ir jaukėsi galvoje, nors, paskambinus draugei, mėginau juokaudama papasakoti, kokią dilemą sprendžiu – ar mano gyvenimas, ar pasas ilgiau ištvėrs – iš tiesų visai nejuokinga paliko širdyje nuo tų minčių. Suvok-

dama, kaip greitai pastaruoju metu lekia laikas, kaip visi pasiduodam tam bendram sūkuriumi, kaip nebe mokam laiko sulėtinti, skausmingai pajutau, kad kiek jau bebūtų skirta to gražaus laiko žemėje, kiek dar būtų sveikatos ir sveikos nuovokos, jo tėra likę tik mažumėlė... Vis dažniau ir dažniau tenka atsivieškinti su Amžinybėn iškeliavę artimaisiais, draugais. Vis dažniau šį pasaulį palieka menininkai, žymūs žmonės, kurių įtakoje augai, brendai, gyvenai. Kažkada čia perskaičiau vieno poeto, beje, visai neseniai iškeliavusio Anapussybėn, ištartą frazę: „Geri buvo laikai, visi gyvi buvom...“ Taigi apie ką gi aš čia suku? Ogi apie tuos likusius ir taip smarkiai brangstančius metus, mėnesius, dienas ir valandas... Brangstančias visai kitom prasmėm. Ir darosi baisu, ar pavyks išmokti jas taupyti, ar pasiseks sudėlioti savo

gyvenimą taip, kad šitų brangių valandų užtektų apglėbti meile pačius mylimiausius savo žmones, kad suspėtum bent žvilgsniu išglostyti gražiausius gėlių žiedus, upes, miškus ir upelius...

Tik švaistyti laiką daug proto nereikia. Ar tuščiai prapleptum telefonu, ar kur internete prablūdinėtum tas kelias valandas, vis randi sau pasiteisinimą – na, kiek atsipalaidavau, pailsėjau... „Gyveni gyveni, mokaisi mokaisi ir durnas numiršti“, – mėgdavo kartoti šviesaus atminimo babūnelė. Gal ji buvo teisi... Kai kurių dalykų tiesiog neįmanoma išmokti, jei tau to neduota. Štai ir aš savo rašliava atėmiau iš jūsų likusius ir brangstančio laiko, bet jau taip norėjosi atverti dūšią, o jūs – tikrų tikriausia senatvė, sakysit. Galbūt, bet ir ji man labai brangi.

Jus mylinti Augustina

SKANAUS! Nors ne obuolių metai...

Tačiau mėgstamam skanėstui vienas kitas obuolys visada rasis. Stenkitės kuo dažniau pajvairinti obuoliais savo stalą – sveika, skanu, vitamininga.

Obuolių ir bruknių salotos

Reikės: 300 g obuolių, 300 g grietinės, cukraus.

Stambia daržovių trintuve sutarkuokite obuolius (labai tinka rūgštesni, antaniniai), suberkite bruknes (jei kartokos, nuplikykite verdančiu vandeniu), idėkite grietinės, cukraus pagal skonį. Labai tiks patiekti prie paukštienos arba žvėrienos patiekalų.

Burokėlių sriuba su obuoliu

Reikės: kelių šaukštų aliejaus, 0,5 l marinuotų burokėlių, 2 svogūnų, 1 obuolio, 1 l vištienos sultinio, druskos, pipirų, grietinės paskaninimui.

Susmulkinkite kubeliais svogūnus, pakepinkite aliejuje, tada sudėkite kubeliais pjaustytą obuolį ir dar pakepinkite lėtai apie 5 minutes. Į puodą sudėkite kubeliais supjaustytas bulves, apkeptus su obuoliais svogūnus, užpilkite sultiniu, berkite prieskonius ir virkite, kol bulvės suminkštės. Išvirtą sutrinkite plaktuvu, patiekite paskanintą grietine.

Prancūziškas pyragas

Reikės: 5 obuolių, 2 kaimišku kiaušinių, 100 g cukraus, 120 g ištirpinto (arba 100 g sviesto), 3/4 stiklinės speltų miltų, 3 šaukštų romo arba brendžio, konjako ar kalvados, (galima ir deginės), šaukštelio kepimo miltelių, cinamono, vanilės, druskos.

Išplakite kiaušinius su cukrumi, suberkite miltus, sumaišytus su kepimo milteliais, įberkite žiupsnelį druskos, supilkite gėrimą, suberkite vanilę, gerai išsukite. Supilkite sviestą, dar pasukite. Apvalią kepimo formą (šiam produktų kiekiui tiks 23 cm) išklaukite kepimo popieriumi, patepkite truputį sviesto ar aliejumi, suberkite nuluptus ir skiltelėmis supjaustytus obuolius, pabarstykite trupučiu cinamono ir užpilkite tešlą. Kai ši subėgs tarp obuolių, palyginkite truputį viršų ir kepkite 180 °C apie 40 minučių. Tik šiuo atveju pasitikrinti ar iškepė reikės mediniu pagaliuku – bakstelėjus į pyragą jis turi būti sausas. Patiekti galite apibarstytą cukraus

puodra, karštas skanu su leda.

Daugelis šeiminių tokių ar panašų pyragą yra kepusios, gal primiršusios. Dabar jis žaibiškai plinta interneto pagalba. Beje, mažai kuo skiriasi „Šarlotės“ pyragas. Tik jame nėra sviesto, taigi jūsų valia rinktis. Tiesa, yra ir trečias būdas – vietoj sviesto naudokite grietinę – 150 g. Bet išties, tai pyragai – klasika! Paprasta ir visada skanu.

Obuoliniai sklandžiai

Reikės: 1/2 kg obuolių, 2 stiklinių pieno, 2 kiaušinių, miltų, cukraus, druskos, citrinos žievelės, aliejaus kepimui.

Kiaušinių trynius atskirkite nuo baltymo, įberkite cukraus (pagal skonį), žiupsnelį druskos ir išplakite. Įpilkite stiklinę pieno ir įsijokite tiek miltų, kad susidarytų tirštoka tešla. Įtarkuokite citrinos žievelę, gerai išplakite, supilkite likusį pieną. Nuluptus obuolius supjaustykite plonais griežinukais (nepamirškite išimti sėklalaidžius), sudėkite į tešlą. Išplakite ir įmaišykite atsargiai į tešlą kiaušinio baltymus. Įkaitinkite aliejų ir kepkite sklandžiukus.

Skanu karšti, apibarstyti cukraus puodra.

Kvapni obuolių uogienė su aronijomis

Reikės: 3 kg rudeninių obuolių, dviejų sauju aronijų uogų, cukraus, gvazdikėlių, vandens.

Obuolius nulupkite ir supjaustykite skiltelėmis į 4–6 dalis. Išimkite sėklalaidžius. Į puodą įpilkite stiklinę vandens, sudėkite paruoštus obuolius, aronijas. Uogų nepadauginkite, kad nenustelbtų obuolių skonio. Berkite cukraus pagal skonį, įmeskite kelis gvazdikėlius, virkite 5 minutes. Nukeltą puodą uždenkite ir palikite nakčiai. Kitą dieną vėl pavirkite 5 minutes. Ilgesniam laikymui karštą uogienę supilkite į sterilius stiklainius ir laikykite šalta.

Priminimas! Nepatingėkite, ypač jei turite savo obuolių, paprasčiausiai jų iškepti. Išėmus sėklalaidzes galite į vidų įkrėsti uogienės, pabarstyti cinamonu, arba tiesiog paprastai iškepti. Nustebsite, kaip į juos tiesis namiškių rankos!

Priminimai rugsėjo mėnesiui

(Atkelta iš 3 p.)

Jokiū būdu nereikėtų kasti šakniavaisių per lietu – ilgai laikomi jie pradės pūti. Karštą dieną nuimtos daržovės taip pat laikysis blogai – apdžius. Svarbiausia kasant šakniavaisius yra nepažeisti jų odelės. Todėl pirmiausia reikia gerai juos išjudinti šake, ilgesnius – kastuvu, išrauti. Nukastus ir skirtus laikymui neplaukite, o tik nupurtykite žemes arba apšluostykite ir jokiū būdu neneškite iš karto į rūšį. Staigus temperatūros skirtumas daržovėms nepatiks. Geriau kurį laiką palaikykite jas tamsioje ir vėsioje vietoje.

Šiomet kelias savaites vėlavo subręsti svogūnai, česnakai. Todėl skubėkite tą padaryti, kol neužklupo rudeniniai lietūs, arba palikite lysvėje ir palaukite saulėtų ir sausų dienų. Kas-kite šakėmis, kastuvu, nes raudami galite pažeisti pusžalius laiškus, o tuomet yra pavojus, kad įsimes puvinys. Išrautus svogūnus gerai palikti vagoje, kad apdžiūtų saulėje – taip greičiau žus mikrobai, esantys ant ropelių paviršiaus. Svogūno kaklelis turi būti gerai užsidaręs – tai garantuoja gerą jų išsi-laikymą, odelė gelsva, lukštas auksinės spalvos.

Žieminiai česnakai jau turėtų būti sutvarkyti anksčiau, o vasariniai taip pat vėluoja, todėl dar gali būti tvarkomi ir rugsėjo pradžioje. Visiškai pageltę kraštiniai laiškai yra ženklas, kad metas jau rauti. Paprastai jie irgi kasami šakėmis, džiovinami prieš saulę ir apie 5 dienas laikomi gerai vėdinamoje pastogėje. Žemes nuvalome, šakneles patrumpiname iki 3 mm, lapiją patrumpiname iki 10 cm. Valydami žemes, stenkimės nepažeisti lukštų, suriškime į ryšelius po 15 – 20 galvučių, pakabinkime. O supinti į kasą česnakai – puikus dekoratyvinis akcentas virtuvėje.

Lietingi orai vegetacijos pabaigoje gali būti priežastimi, kad į česnakus įsimes ligos. Todėl stebėkite atidžiai – pažeistų ropelių audiniai būna rausvi, violetiniai, ropelės sutrūkusios, nestandžios, skiltelės lengvai atsiskiria. Gali greitai užkrėsti ir sveikas ropelės.

Saugokime brangų svogūnų ir česnakų derlių – tai mūsų vitaminų šaltinis.

Gėlininkui...

Skinsiu astros žiedą...

Apdainavo, apvirkavo nueinančią vasarą internautai, o ji vis dar barsto gražiausius žiedus tam šelmiui rudenėliui po kojomis... Vieną už kitą gražesnes galvas kelia jurginai, skleidžiasi įvairiaspalvės astros, vakarais savo kvapu svaigina flioksai, rausvėjančias kekes svarina hortenzijos, kalasi pirmieji vėlyvių žiedai...

Šiųmetės vasaros orų kaprizus geriausiai atlaikė daugiametės gėlės. Todėl mėgėjai dažniau pakeliauti ir palikti be priežiūros savo gėlynus gamtos valiai, ar tiesiog nemėgstatys gaišti su vienmetėmis gėlėmis, džiaugėsi savo augintinių išvermingumu. Tačiau ir joms laikas nuo laiko reikia skirti dėmesio: padalinti krūmelius, persodinti, tręšti. Pastaruoju metu kai kurie gėlininkai sušneko apie ekologinį gėlių auginimą, o tai siejasi su augalų tręšimu ir purškimu. Auginti ekologiškai, tai naudoti tik organines trąšas, išgauti jas iš įvairių raugų, bakterijų, grybų... naudoti kompostus, laistyti tvenkinių ar lietaus vandeniu ir t.t. Paprasčiau sakant, dėmesys kreipiamas į tai, kad gėlės augtų kuo natūraliau, būtų užgrūdintos, įgautų stiprų imunitetą. Tokios filosofijos besilaikantys gėlininkai renkasi veisles, kurioms tikrai reikia mažiau įvairių priemonių, atsparias šalčiams, labiau pritaikytas mūsų krašto sąlygoms. Kaip sakoma, kuo daugiau augalų laistysi, kuo daugiau tręši, tuo labiau jam tos priežiūros ir reikės. Todėl visai nenuostabu, kad ateina mada prie namo ar sodyboje rinktis ir sodinti daugiametes ir ilgamažes gėles, apie ką byloja ir mūsų etnografinė sodybose išlikę gėlynai: kai kurie augalai auga ir žydi po kelis dešimtmečius.

Net ir rožės jau imta rinktis tokių veislių, kad nereikėtų žiemą jų dengti, o sumaniai pasirinkus ir suderinus daugiametis augalus, žydėjimas gali tęstis nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens.

Na, tik jurginų mėgėjai niekur nesidės – šių gražuolių gumbasvogūnius kasmet tenka iškasti dar iki šalnų, tinkamai juos išlaikyti. Vargelio būna, bet jis atsiperka su kaupu, sulaukus neapsakomo grožio žiedų. O prie daugiametį etnografinių gėlių derinių – be jurginų niekaip neišsiversi, nes nostalgija ir sentimentai močiučių darželiams čia ima viršų. Net ir mažo daržo pakraštyje vienas kitas aukštesnis jurginų krūmas puikiai pridengia nušiuorusius rudenėjančias daržovių lysves, mėgsta augti panašiomis sąlygomis.

Taigi verta apmąstyti savo laiką, galimybes ir pasirinkti – kokio gėlyno jums reikia. Jei norite maloniai leisti jame savo vasaros dienas, negailite laiko ir įdėto triūso, – rinkitės daugiau darbo ir priežiūros reikalaujančias grožybes. Jei tam neturite galimybių – gal išties daugiametės tiks labiau.

RUGSĖJO mėnulio kalendorius

Priešpilis – 3 d.

Pilnatis – 10 d.

Delčia – 28 d.

Jaunatis – 26 d.

Geriausios mėnesio dienos – 1, 6, 7, 11, 12, 20, 21, 27, 28, 30.

Blogiausios mėnesio dienos – 2, 3, 5, 8, 10, 17, 17, 22, 25.

Rugsėjo 8 d. – Švč. Mergelės Marijos gimimas, Šilinės

21 d. šv. Matas, Alutinis, Koštuvės

23 d. – Rudens lygiadienis

29 d. – šv. Mykolas, Dagos, Vėjų diena.

Pravartu žinoti

Jei pirksite naują šaldytuvą

Nesirinkite naujo šaldytuvo tik pagal dizainą – atkreipkite dėmesį ir į jo techninius duomenis, o ypač – į talpą.

Pasitarkite, ar jums labiau reikia įspūdingo atskirai stovinčio virtuvėje šaldytuvo, ar įmontuoto ir derančio prie bendro interjero.

Jei pirmenybę teikiate sveikam maistui – rinkitės didesnį šaldytuvą. Jame gal laikysite ir savo išaugintų daržovių, uogų, žalumynų. Moderniuose šaldytuvuose yra trys zonos: šaldiklis, tik-

rasis šaldytuvus ir „rūsys“, kuriame laikysite šviežius vaisius ir daržoves.

Pasidomėkite vidine šaldytuvo danga. Nors gal ir nebus nurodyta, daugelio vidus būna padengtas specialiomis antibakterinėmis priemonėmis, kurios veikia kaip apsauga nuo bakterijų ir grybelio.

Laisvai statomam šaldytuvui vietą parinksite lengviau. Įmontuojamam reikia

pasiruošti iš anksto, suderinti matmenis.

Kaip ir visi technikos prietaisai, šaldytuvai žymimi modelių serijomis. Kuo aukštesnis serijos numeris, tuo naujesnis ir funkcionalnesnis yra šaldytuvus. Tikriausiai toks bus ir brangesnis. Aptarkite, ar verta mokėti brangiau?

Svarbiausia – jo kokybė, ekonomiškas. Skaitykite aprašymus, atsiliepimus, pasitarkite su aptarnaujančiu pardavėju. Didensius namų ūkius gali sudominti šaldytuvai su dvigubomis durimis.

Pirtis – senos ir naujos tradicijos

Ne kartą „Namų ūkyje“ esame kalbėję apie pirtis, maudymosi tradicijas ir naudą sveikatai, apie vantas ir kita. Šį kartą tik primisime, kad 2020 metais, kai buvome varginami pandemijos, Lietuvos pirtininkų asociacijos bendruomenė paragino pirmąjį šeštadienį po Rudens lygiadienio paskelbti šeimos pirties dieną ir skirti ją bendravimui su pačiais artimiausiais ir brangiausiais žmonėmis.

Ši tradicija 2020 m. įtraukta ir į nacionalinį Nematerialaus paveldo vertybių sąrašą. Raginama semtis patirties iš senųjų tradicijų ir kurti jas naujai, pritaikyti šiuolaikiniam gyvenimui, puoselėti jas ir išlaikyti ateičiai.

Todėl šiomet jau iš anksto pasipla-

nuokite – kur galėsite ją praleisti. Jeigu turite savo pirtelę, beliks ją paruošti, pakurti ir suburti šeimyną. Jeigu ne, numatykite iš anksto, gal ją išsinuosite.

O štai ir kelios pirtininkų idėjos Šeimos pirties dienai:

Nėra namų be dūmų..., bet prieš pirtį

verta susitaikyti, atsiprašyti, pamišti visas skriaudas.

Prisiminkite ir palinkėkite ramybės visiems jūsų brangiems išėjusiesiems...

Papuoškite pirtelės patalpas – tai šeimos šventė!

Pirties procedūroms ir vaišėms naudokite savo užaugintus, surinktus ir pagamintus dalykus.

Po pirties įprasta persivilkti tik švairiais drabužiais, tačiau nors viena smulkmena tebūna dėvima visai nauja – gal kojines, gal koks kaspinėlis...

Po pirties būtinai pabendraukite, pasikalbėkite ar pavakarėniaukite.

Valgomasis krienas

Aštrus skonis naudingas

Krienuose yra kalcio, mangano, magnio, vitamino C, gerųjų mineralų. Tad vartodami krienus kaip maisto pagardą galite sustiprinti organizmą. Krienai gydo šlapimo takų infekcijas, varo šlapimą, gerina žarnyno veiklą bei apetitą. Be to, saugo nuo bakterijų, mažina uždegimines reakcijas. Krienuose esantys gliukozinolato junginiai suteikia aštrų skonį, ko „nemėgsta“ vėžinės ląstelės. Beje, gliukozinolatų krienuose yra net dešimt kartų daugiau nei brokoliuose.

Tinka ne tik gardinimui...

Sutarkuoti krienai vartojami įvairiausių patiekalų, kaip salotų, virto liežuvių, kiaušinių, šaltienos, žuvies, mėsos, gardinimui. Rauginant cukinijas, agurkus, pomidorus, patisonus pravers ir vienas kitas krienų lapas.

Išoriškai tinka naudoti kompresams, o krienu košelė – įtrynimams, pavyzdžiui, skaudantiems sąnariams.

Pastaba: krienu nerekomenduojama vartoti sergantiems gastritu, skrandžio ar dvylikapirštės žarnos opa, turintiems jautrų skrandį.

Padažas su krienu ir grietine

1 krienu šaknis, 1 stiklinė grietinės.

Nuluptą, nuplautą krienu šaknį sutarkuoti ir sumaišyti su grietine. Įberti druskos, cukraus. Patiekite prie šaltų patiekalų: šaltienos, žuvies, mėsos.

Padažas su krienu ir pomidorais

1 krienu šaknis, 3 pomidorai, 1/2 čili pipiro, 1/3 stiklinės grietinės, žiupsnelis krapų, druskos.

Šaknį sutarkuoti. Pomidorus ir čili pipirą susmulkinti, pridėti grietinės ir suplakti plaktuvu. Pagardinti druska, smulkintais krapais. Skanaus!

Veronika Pečkienė

Katarakta – liga, kuria susirgti gali kiekvienas

Dažno iš mūsų šeimoje, gimi-nėje ar draugų rate yra asmenų, sergančių katarakta. Susidūrus su šia liga iškyla nemažai klausimų: kas tai per liga, kokios susirgimo priežastys, kaip elgtis susirgus, koks efektyviausias šios ligos gydymas ir kt. Todėl šiame straipsnyje apžvelgsime svarbiausius pacientams rūpimus klausimus, susijusius su viena dažniausių akių liga – katarakta.

Katarakta – akies lęšiuko drumstumas, galintis sukelti regėjimo problemų. Didžiąją katarakta sergančių žmonių dalį sudaro vyresni žmonės, kadangi lęšiuko drumstėjimas dažniausiai išsivysto kaip organizmo senėjimo procesas. Sulėtėjus medžiagų apykaitai palaipsniui formuojasi drumstys ir lęšiukas netenka skaidrumo. Ligai progresuojant regėjimas blogėja, atskiriama tik šviesa nuo tamsos ir visiškai apankama.

Kataraktos požymiai.

Sergant katarakta silpnėja matymo ryškumas, vaizdai tampa išplaukę, matomi tarsi žiūrint pro rūką ar nešvarų stiklą. Drumstėdamas lęšiukas iškraipo spalvas, dingsta kontrastinis matymas. Kad ir kokius akinius žmogus užsidėję, matymas nepagerėja. Sergant katarakta darosi sunku skaityti, sudėtinga vairuoti automo-

bilį, atsiranda trukdžiai dirbant kasdieninius darbus. Kai lęšiuko drumstis pradeda kliudyti pilnaverčiam gyvenimui, darbinei veiklai, reikėtų nedelsiant kreiptis į specialistą.

Gydymo metodai

Operacija, kurios metu drumstas akies lęšiukas pakeičiamas dirbtiniu, yra vienintelis efektyvus kataraktos gydymas. Medikamentinio ligos gydymo nėra. Operacijos metu naudojant modernias technologijas – fakoemulsifikatorių, sudrumstėjęs akies lęšiuko branduolys susmulkinamas ultragarso bangomis. Pjūvis būna vos 2-3 mm, todėl jo nereikia siūti. Operacija neskausminga, paprastai užtrunka apie 30 min. Regėjimas grįžta iškart po operacijos ar praėjus trumpam pooperaciniam periodui. Po operacijos nereikalingas stacionarus gydymas, pacientas gali vykti namo.

Svarbu nedelsti

Pastebėjus pirmuosius ligos požymius reikėtų ilgai nedelsti ir pasikonsultuoti su gydytoju. Dažnai žmonės, sužinoję apie ligą, mano, kad operaciją galima atidėti vėlesniam laikui, tačiau tai yra klaidingas mąstymas. Kataraktos operacija ir gydymas yra daug sėkmingesnis ligos pradinėje stadijoje, kol nėra labai ryškių pokyčių. Per ilgai laukiant liga progresuoja ir išsivysto vadinamoji perbrendusi katarakta, kuri gali nulemti antrinės glaukomos ar akies skausmų pasireiškimą. Tokiais atvejais kataraktos operacija būna techniškai sudėtinga, padidėja pooperacinių komplikacijų rizika, regėjimas atsistato per ilgesnį laikotarpį. Jeigu dėl antrinės glaukomos žūsta nervas – regėjimo suigrąžinti nebeįmanoma.

Užs.Nr.060

Operuoja gydytojais profesionalai.

„Akių chirurgijos centre“ operacijos atliekamos pasitelkiant naujausias technologijas ir kokybiškiausias priemones. Kataraktos operacijoms naudojama fakoemulsifikacija, tai labiausiai paplitęs kataraktos pašalinimo metodas Europoje, JAV ir Japonijoje. „Akių chirurgijos centre“ dirba profesionali patyrusių specialistų komanda, operuoja gydytojai Saulius Ačas, Algirdas Sidlauskas ir Vytautas Jašinskas. Tai puikūs savo srities specialistai, atlikę ne vieną sudėtingą akių operaciją, kas leido įgyti neįkainojamos patirties. Jei katarakta vargina jus ar jūsų artimuosius, nedelskite – patikėkite savo regos problemas šios srities profesionalams.

Visus, kuriems gydytojais diagnozavo kataraktą ir reikia atlikti operaciją, kviečiame į „Akių chirurgijos centrą“, esantį Savanorių pr. 66, Kaune. Šiuolaikinė mikrochirurginė įranga, kokybiškos priemonės, profesionali patyrusių specialistų komanda padės pasiekti puikių rezultatų. Registruokitės telefonu (8 37) 750 805. www.akiuchirurgija.lt

Užkrečiamosios ligos suvaldomos tik skiepijantis

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras pasidalijo vaikų skiepijimo pagal profilaktinių skiepų kalendorių statistika – ji rodo per pastarąjį dešimtmetį vis mažėjančias vakcinavimo apimtis. Tai įvertinę medikai įspėja visuomenę – atsisakymas ar atidėjimas profilaktiškai skiepyti vaikus gali grąžinti sunkius užkrečiamųjų ligų atvejus, lemti sudėtingas komplikacijas ir pačius skaudžiausius padarinius.

Vilniaus universiteto (VU) Gyvybės mokslų centro profesorė Aurelija Žvirblienė sako, kad dabar daugelis negeba įvertinti realios užkrečiamųjų ligų grėsmės, nes aplink nebemato sunkių atvejų ir mano, kad rizikos nebėra. Tačiau svarbu suprasti, kad, mažėjant skiepijimosi rodikliams, pavojingų ligų grėsmė ir tikimybė joms vėl išplisti tik didėja.

Vakcina padeda išvengti užsikrėtimo

Anot A. Žvirblienės, pagrindinis skiepijimo privalumas yra tai, kad paskiepytas asmuo daugeliu atvejų infekcine liga net nesuserga.

Ji sako, kad kai kurios infekcinės ligos yra itin grėsmingos ir pavojingos, nes jos vystosi žaibišku greičiu: „Pavyzdžiui, meningokokinė infekcija yra sukelta bakterijos ir atrodo, kad nuo bakterinių ligų mes jau turime ginklą – antibiotikus. Tačiau bėda yra ta, kad, kai prasideda sunki meningokokinė infekcijos forma, gydytojai tiesiog nebespėja išgelbėti ligoniu. O jei žmogus yra paskiepytas – jis neturi rizikos ja susirgti.“

Taip pat šiais laikais antibiotikais gali būti gydoma difterija, bet šios bakterijos sukėlėjas išskiria toksinus, kurie itin staigiai paveikia žmogaus organizmą ir gali sukelti didelę grėsmę žmogaus gyvybei.

„Nors bakterinės infekcijos gali būti valdomos antibiotikais, jei pavyksta sukurti skiepą – jis užkerta kelią, kad liga net nepradėtų

vystytis“, – teigia VU profesorė, pridurdama, kad vakcinos yra sukurtos ir nuo virusinių, ir nuo bakterinių ligų. Ji atkreipia dėmesį: „Nuo daugelio virusinių ligų efektyvių vaistų nėra, todėl skiepai lieka vienintele alternatyva.“

Grėsmingos ligos nedingo

Imunologė A. Žvirblienė akcentuoja užkrečiamųjų ligų pavojų ir suaugusiojo, ir vaiko sveikatai: „Klaidinga manyti, kad pavojingos infekcinės ligos dingę vien dėl medicinos pažangos, nes aplink nebematome konkrečių ligų protrūkių. Jų grėsmė sumažėjo dėl to, kad didelė visuomenės dalis paskiepyta. Jei visuomenė masiškai nepripažintų skiepų, galime vėl turėti tokių baisių atvejų, kurių buvo anksčiau.“

Itin užkrečiama virusinė tymų infekcija buvo ir iki šiol yra viena dažniausių mirčių priežasčių, lyginant su kitomis vakcinomis kontroliuojamomis ligomis. Profesorė įspėja – žmonėms, kurie suserga tymais, o ypač vaikams, kyla grėsmė gyvybei ir liga gali būti itin sunkios

A. Žvirblienė įspėja: „Net šiuolaikinė medicina yra bejėgė prieš klasingas užkrečiamąsias ligas, todėl svarbu apsisaugoti ir pasiskiepyti. Kitu atveju gali tapti susidurti su labai rimtomis pasekmėmis.“ (Nuotr. iš asmeninio archyvo)

formos, o vakcinos nuo to apsaugo labai efektyviai.

Kita itin grėsminga infekcija yra raudonukė. Didžiausią riziką ji kelia nėščioms moterims: raudonukė susirgus nėščiajai kyla didelis apsigimimų pavojus. Tam, kad šia virusine infekcija neužsikrėstų moterys nėštumo metu, nuo raudonukės yra vakcinuojami vaikai, o imunitetas šiai ligai išlieka visam gyvenimui.

Nors daugelį metų Europoje, taip pat ir Lietuvoje, nebematyti poliomieliato atvejų, iki pat XX amžiaus vidurio šią ligą visi žinojo kaip vieną baisiausių. „Šis virusas sukelia nervų galūnių pažeidimus, dėl kurių žmonės lieka neįgalūs“, – poliomieliato padarinius sveikatai įvardija A. Žvirblienė.

Taip pat imunologė pasakoja, kad, pasitelkiant vakciną, buvo likviduota pavojinga virusinė liga – raupai. Natūralūs raupų židiniai išnyko dėl pasaulinės vakcinacijos, kuri buvo atliekama iki pat 1980 metų.

„Dabar turime beždžionių raupus, kurie yra giminingi žmonių raupams. Tačiau paskiepytieji nuo įprastų raupų turi tam tikrą imunitetą ir beždžionių raupams. Be to, pastarieji ne tokie pavojingi“, – teigia A. Žvirblienė.

Raupai kėlė didelę grėsmę, mirštamumas nuo jų siekė apie 30 procentų. Dažniausia šios ligos pasekmė – randai, kurie gali būti ant viso kūno, tačiau giliausi – veido

srityje. Kitos komplikacijos: encefalitas, osteomielitas, persileidimai, vyrų nevaisingumas, aklumas. Raupų išnaikinimas skiepais laikomas didžiausiu medicinos laimėjimu.

Svarbu suprasti – protrūkių rizika išlieka

Jei visuomenėje atsirastų dar daugiau asmenų, atsisakančių skiepytis, tikimybė grįžti užkrečiamosioms ligoms, kurios jau yra pamirštos, taptų vis didesnė.

Kaip teigia A. Žvirblienė, nors poliomieliato viruso pas mus nėra, jis vis dar cirkuliuoja tokiose pasaulio šalyse, kaip Afganistanas ar kai kuriose Afrikos šalyse. „Į šias šalis iš kitų pasaulio kraštų važiuoja kariškiai, taip pat dalis žmonių ten keliauja kaip turistai. Todėl, įvertinant tai, rizika užsikrėsti ir parsigabenti virusą pas mus – visada buvo, yra ir bus.“

Profesorė sako, kad dabar su užkrečiamųjų ligų pavieniais atvejais daugiausia susiduria medikai, o visuomenė to nemato, todėl atsiranda puiki terpė skeisti prieš vakciną nukreiptas spekuliacijas, nepasitikėjimą mokslu.

„Reikia prisiminti, kad kai tik sukūrė vakciną nuo poliomieliato, žmonės laukdavo eilėse, kad tik ją gautų, nes ypač vaikai sirgdavo sunkiai ir likdavo neįgalūs. Taip pat mes pamiršome sunkius raupų, tymų, difterijos ar to paties kokliušo atvejus, kai vaikai tiesiog nuo šių ligų dusdavo, todėl dalis žmonių nebeįvertina grėsmės. Nebežinome, kaip atrodo ligos, nuo kurių galime apsisaugoti pasiskiepiję. Ir pamiršome tai, kad anksčiau liga nieko nesirinkdavo – nesvarbu, ar tu esi turtingas, ar ne – apsaugos neturėjo niekas ir visi to bijojo“, – teigia profesorė.

Nepageidaujami pojūčiai – normalu

Nors suaugusiųjų ir vaikų savijauta po vakcinos kartais būna bloga, tokia organizmo reakcija į skiepą yra visiškai normali.

Kai kurie vakcinaciją pakelia lengvai, o kiti kovoja su gana aukšta temperatūra, jaučia skausmą dūrio vietoje. Tokie poveikiai, pasak imunologės, yra visiškai normali organizmo reakcija į skiepą: „Įvairūs simptomai, kuriuos jaučiame po skiepo, yra organizmo imuninis atsakas į vakciną. Net sergant infekcine liga, nebūtinai mūsų savijautą veikia pats ligos sukėlėjas – tai ne-

retai būna organizmo imuninio atsako reakcija, kurią mes jaučiame kaip pakilusią temperatūrą, bendrą silpnumą, galvos skausmą ir kitus simptomus.“

Imuninio atsako metu susidaro daug įvairių aktyviųjų ląstelių ir medžiagų, kurios veikia visą mūsų organizmą. Tačiau visa tai – labai individualu: vienas asmuo gali nepajusti net paties menkiausio skausmo dūrio vietoje, o kitam gali tekti kovoti su aukšta temperatūra ar kitais nemaloniais pojūčiais.

VU profesorė įspėja – po vakcinos pasirodę simptomai praeina per 2–3 dienas, o sergant pačia infekcija organizmas su ja kovoja ilgiau ir skausmingiau. Dėl to simptomai po skiepo yra nesulyginami su ta rizika, kurią gali sukelti pati infekcinė liga.

Ragina apsaugoti savo vaikus

A. Žvirblienė tvirtina, kad vakcina yra vienintelis efektyvus būdas apsaugoti savo vaiką nuo ligos, kuri gali būti labai sunki ir sukelti itin skaudžias komplikacijas ar net baigtis mirtimi. „Net šiuolaikinė medicina yra bejėgė prieš tokias klasingas infekcines ligas, kaip difterija, stabligė ar invazinė meningokokinė liga, – sako ji. – Manau, kad kiekvienam tėvui yra svarbi vaiko sveikata, todėl tokiu medicinos laimėjimu vertėtų pasinaudoti.“

Primenama, kad Lietuvoje Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis vaikai yra nemokamai skiepijami nuo 14-os užkrečiamųjų ligų pagal Lietuvos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių: tuberkuliozės, difterijos, stabligės, kokliušo, poliomieliato, hepatito B, pneumokokinės, meningokokinės, haemophilus influenzae B tipo infekcijų, nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės, žmogaus papilomos viruso, rotavirusinės infekcijos.

Jei dėl tam tikrų priežasčių vaiką pavėlavote paskiepyti, vertėtų kreiptis į šeimos gydytoją ir vaikas bus skiepijamas pagal individualų skiepijimų kalendorių.

Užs.Nr.061

Projektas „Sveikata – brangiausias mūsų turtas“ yra finansuojamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis

Specialistai tvirtina, kad atsisakymas ar atidėjimas profilaktiškai skiepyti vaikus gali grąžinti sunkius užkrečiamųjų ligų atvejus. (Nuotr. freepik.com)

Seniūnų pasitarime aptarti aktualūs krašto žmonėms klausimai

Rugpjūčio 30 d. vykusiame Prienų r. savivaldybės vadovų ir seniūnijų seniūnų pasitarime aptarti kelių priežiūros, atliekų tvarkymo, saugotinių objektų ir kitų atminčių vietų priežiūros, pagalbos socialiai pažeistiems asmenims ir kiti klausimai. Pasitarime dalyvavo meras A. Vaicekuskas, Administracijos direktorė J. Zailskienė, mero patarėja A. Darguzienė, Kultūros ir turizmo skyriaus vedėjas R. Šiugždinis, Statybos ir ekonominės plėtros skyriaus vyr. specialistė R. Baranauskienė.

Pirmiausia Savivaldybės vadovai padėkojo seniūnams už dalyvavimą Duonos ir ugnies festivalyje, už gražiai įrengtus kiemelius, originalias idėjas, bendruomenių įtraukimą, už visą sunkų atliktą darbą, dėl kurio šventė kiekvienais metais tampa solidesnė.

Pasitarime daugiausia dėmesio skirta kelių priežiūrai – duobių taisymui, greideriavimui, sankasų formavimui, pakelių šienavimui. Seniūnams buvo priminta naudotis palankiomis oro sąlygomis ir neatidėti šių darbų iki vėlyvo rudens, o pirmiausia užbaigti darbus tuose keliuose, kuriais važiuoja mokykliniai autobusiukai. Savivaldybė savo ruožtu atlieka

pasiruošimo naujiems mokslo metams darbus – atnaujina perėjas, automobilių stovėjimo vietas, atlieka gatvių žymėjimą.

Seniūnai paraginti skirti daugiau dėmesio pakelių priežiūrai, ypač suremontuoti kelių, neapleisti jų krūmais, taip pat nenuolaidžiauti rangovams dėl terminų ir darbų kokybės. Pitarimo sulaukę vadovų pasiūlymas apsvaistyti galimybę pirkti bendrą visoms seniūnijoms specializuotą pakelių priežiūros paslaugą. „Kelių priežiūra – didžiausias prioritetas savivaldybei ir seniūnijoms. Šiais metais kelių priežiūrai vien tik iš savivaldybės biudžeto bus

panaudota per milijoną eurų. Reikia tik sudėlioti prioritetus, planuoti darbų rangos pirkimus, kad neliktų spragų, ir dirbti“, – pabrėžė meras.

Dėl atliekų tvarkymo ir jų sankaupų prie bendrųjų kontenerių situacijos seniūnijose prieita prie nuomonės, kad kai kur galbūt reikėtų bendruosius kontenerius išvežti, o kitose vietose imtis prevencinių priemonių ir ant bendrųjų kontenerių užklijuoti lipdukus su informacija, kad bendri atliekų konteneriai, stovintys prie kelių, yra priskirti konkrečioms adresams ir pašaliniami į juos mesti šiukšles

griežtai draudžiama.

Dar vienas svarbus pasitarimo klausimas – kultūros ir istorijos paminklų, objektų, partizanų žūties ir palaidojimo bei kitų saugotinių vietų identifikavimas bei priežiūra. Administracijos direktorė paprašė seniūnus imtis lyderystės, telkiant vietas bendruomenę tvarkyti ir prižiūrėti šias vietas, kalbinant krašto istorijos žinovus, senuosius gyventojus, kurie pasidalintų savo žiniomis apie dar nežinomas objektus, taip pat neapleisti ir piliakalnių bei jų prieigų.

Pasitarime kalbėta ir apie jautrias socialines problemas. Atkreiptas dėmesys, kad kaimuose vis dar yra senyvų, vienišų socialiai pažeistų asmenų, kuriais niekas nepasirūpina, todėl seniūnai buvo paraginti bendradarbiauti su pavaduotojais, specialistais, dirbančiais socialinį darbą, ir nuolat lankyti gyventojus, rinkti informaciją apie pažeidžiamiausius asmenis, pasidomėti ir pasiūlyti, kokios pagalbos jiems reikėtų.

Po pasitarimo praėjusio jubiliejaus proga seniūnai pasveikino kolegę Šilavoto seniūnijos seniūnę **Neringą Pikčilingienę**.

Prienų r. savivaldybės informacija

Praėjusių mokslo metų džiaugsmas, nusivylimas ir nauji iššūkiai

(Atkelta iš 2 p.)

prof. habil dr. **Rimantą Želvį**, Akmenės rajono savivaldybės vicemerą **Tomą Martinaitį**, Prienų rajono savivaldybės Švietimo ir sporto skyriaus vedėją **Rimvydą Zailską** bei Radviliškio rajono Šeduvos gimnazijos direktorę **Editą Varneckienę**.

Diskusijos metu ministrė J. Šiugzdiniene atkreipė dėmesį į tai, kad bendrojo ugdymo programa nėra „kažkas įkalto į akmenį“. Anot jos, tai yra gairės ir stuburas, o mokytojas turi galimybę interpretuoti bei pasirinkti mokymo metodus. „Tiesa, problema yra ta, kad Skandinavijos šalyse tos gairės yra tik keilolika puslapių, o pas mus per 100“, – sakė ministrė. Ji taip pat kvietė mokyklas gerosios patirties semtis iš kitų mokyklų, nes gerų pavyzdžių, kai mokyklose taikomi įvairūs inovatyvūs metodai, projektiniai ir patyriminiai ugdymas, Lietuva tikrai turi, todėl, J. Šiugzdiniene nuomone, ugdymo įstaigos turi mokytis viena iš kitos.

Diskusijos moderatoriumi A. Alakauskui paklausus, kiek savivalda yra įgalinta būti aktyvia kūrėja, Šeduvos gimnazijos direktorė E. Varneckienė pastebėjo, kad tai patikrinti yra išties sudėtinga, todėl daug svarbiau paklausti, ar ji nori tai daryti. „O jeigu nori, vadinas, gali“, – sakė E. Varneckienė.

Prienų rajono savivaldybės pa-

tirtimi pasidalijo ir R. Zailskas. Anot jo, nebūtina laukti, kol ministerija nurodys kelią, kaip veikti – galima patiems imtis iniciatyvos ir kalbėti apie mokyklą kiekvienam, ir apie ugdymo metodus. „Jau seniai galvojome, kaip pagerinti ugdymo proceso rezultatus, ir supratome, kad, pirmiausia, reikia keisti mokytojo ir mokinio santykių pamokoje. Mes parengėme projektą „Geras mokymas pažadina mokymąsi“ ir gavome finansavimą iš Erasmus+ programos. Į jį įtraukėme visas mokyklas, kiek galima daugiau mokytojų, bendravome su mokslininkais. Projekto eigoje mes supratome, kad iš tiesų geras mokymas pažadina. Tai buvo mūsų, kaip savivaldybės indėlis ir būdas išnaudoti vienokias ar kitokias galimybes keisti ugdymo procesą savivaldybėje“, – patirtimi dalijosi R. Zailskas. Anot Prienų r. savivaldybės Švietimo ir sporto skyriaus vedėjo, savivaldybė stengiasi skatinti mokytojus praturtinti ugdymo turinį tuo, kas yra šalia mūsų – išnaudoti Erasmus+ projektų galimybes, organizuoti pamokas kitose erdvėse, pavyzdžiui, muziejuje.

Akmenės rajono vicemero T. Martinaičio teigimu, kiekvienos savivaldybės tikslas – turėti kokybišką švietimą, todėl labai norisi tikėti ir savivaldos savarankiškumu veikti. Visgi, anot T. Martinaičio, švietimas yra ilgalaikis procesas, kuriame daug kas priklauso nuo mo-

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė dr. J. Šiugzdiniene (viduryje) kartu su viceministru prof. dr. R. Skaudžiumi ir Birštono savivaldybės mere N. Dirginčiene (dešinėje).

kytojų, o jų ir Akmenės rajone, ir visoje Lietuvoje trūksta. „Kad ir kokią gražią strategiją mes įgyvendintume, vis tiek viskas atsirems į tuos žmones, kurie turės ją pritaikyti praktikoje“, – kalbėjo T. Martinaitis.

VU Švietimo politikos centro vadovas prof. habil dr. R. Želvys atkreipė dėmesį, jog, ieškant santykio tarp mokyklos, savivaldos ir centrinės valdžios paieškos gali būti labai skirtingos, o jeigu šiandien ir pavyktų atrasti tinkamą modelį, jis nebūtina bus aktualus rytoj.

Beje, R. Želvio nuomone, Lietuva yra valstybinių brandos egzaminų įkaitė, o pati švietimo sistema nėra

tokia bloga. „Ministrė šiandien dramatiškai prisiėmė atsakomybę už prastus matematikos egzaminų rezultatus, tačiau tame nėra nieko blogo. Tyrimai todo, kad mūsų vaikų matematikos žinios per eilę metų nei gerėja, nei blogėja – vienais metais būna geriau, kitais būna blogiau. Tai priklauso nuo kartos, uždavinių pobūdžio ir daugybės kitų dalykų. Net tarptautiniai tyrimai Lietuvoje nesukelia tiek ažiotažo, kiek egzaminų rezultatai. <...> Ir šiandien išgirdome, kad daugiau nei 90 proc. Lietuvos vaikų yra baigę vidurines mokyklas. Tai yra vienas aukščiausių rodiklių ES, tad švietimas pas mus

yra prieinamas“, – mintimis dalijosi R. Želvys.

Susirinkusiuosius sveikinusi Birštono savivaldybės merė **Nijolė Dirginčienė** atkreipė dėmesį į mokytojų trūkumo problemas ir tai, kiek mažai yra padaryta, jog mokytojo profesija iš tiesų taptų prestižine. „<...> mokykloms reikia inovacijų, naujų pedagogų, reikia, kad ateitų jauni žmonės. O ką reikia padaryti, kad jie ateitų? Be Vyriausybės ir ministerijos požiūrio niekas nepasikeis. Kai mokytojui bus mokamas prestižinis atlyginimas, tuomet turėsimės kompetencijas, tada ateis ne tie, kurie vos išlaikė egzaminus, bet tie, kurie turi sukaupę žinių ir tikrai nori mokyti(s)“, – kalbėjo merė. N. Dirginčienė taip pat pasidžiaugė, kad ministerija ieško sprendimo būdų problemoms spręsti, kurios aptartos ir konferencijos metu.

Beje, dar prieš konferenciją Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos komanda lankėsi Birštono ugdymo įstaigose, o konferencijos pradžioje ministrė J. Šiugzdiniene padėkojo meriui N. Dirginčienei už stiprią švietimo sistemą Birštono savivaldybėje ir šioje srityje nuveiktus darbus.

Nuotoliniu būdu Švietimo bendruomenę sveikino ir premjerė **Ingrida Šimonytė**, linkėjusi išlaikyti solidarumą, bendrystės jausmą ir atjautą ne tik karo akivaizdoje, bet ir kasdienybėje.

Rimantė Jančauskaitė

Pagerbti Pirmajame pasauliniame kare žuvę vokiečių kariai

Rugpjūčio pabaigoje grupė Vokietijos ginkluotųjų pajėgų (Bundesvero) karių nusprendė prasmingai paaukoti savo atostogų laiką tvarkydami Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių kapines, esančias Prienų rajone. Vokiečių karių kapų globos tautinė sąjunga „Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge“ rūpinasi vokiečių karių kapais visoje Europoje. Organizacija siekia suregistruoti žuvusių vokiečių karių kapus užsienyje, juos išsaugoti ir prižiūrėti. Mūsų krašte besidarbavusiai karių grupei vadovavęs seržantas majoras Marc-Andre Goerke mielai sutiko papasakoti apie organizacijos veiklą.

„Mūsų kariai savo atostogų metu savanoriškai vyksta tvarkyti apleistų vokiečių karių kapinių visoje Europoje. Priklausomai nuo sukauptų lėšų ir prioritetų sprendžiama, kurioje šalyje bus tvarkomos kapinės. Dažnai turime keletą pasirinkimų,

Savanoriai restauravo ir nudažė kapinaitėse esančių kryžių.

bet organizacija linkusi rinktis Lietuvą. Tai lemia ankstesnių apsilankymų patirtis ir šilti prisiminimai. Mūsų kariams patiko dirbti kartu su jūsų žmonėmis, todėl netrūksta norinčiųjų vyksti savanoriauti būtent į Lietuvą. Šiame pasirinkime mūsų rajone Mikalinės miške esančias kapines, nes jos buvo labai apleistos. Tvarkant kapines, teko pasidarbauti pjūklais ir žoliajovėmis, o kiek karučių šiukšlių išvežėme – net neskaiciavome. Kariai savanoriai dar spėjo sutvarkyti ir vokiečių karių kapinaites Veiverių seniūnijoje.“

Kiekvienos kelionės metu savanoriaujantys kariai stengiasi ne tik sutvarkyti kapavietes, bet ir susipažinti su aplinkiniais miestais. Ši kartą kariams apsisojus Kaune, jie spėjo tik apsižvalgyti Kaune ir, padedant gidui, geriau susipažinti su miestu ir jo istorija. Dėl didelės darbų apimtys vokiečiams buvo sunku surasti laiko Prienam, bet po šventinio renginio jie turėjo progos apsilankyti ir papietauti mūsų mieste.

– Apie Lietuvą Vokietijos kariai

Seržantas majoras Marc-Andre Goerke vokiečių karių kapines pernai tvarkė Zarasų krašte.

kol kas žino nedaug, tad savanoriaujantys jiems padeda daugiau sužinoti apie šalį. Ir savanoriaujantys, ir NATO priešakinėsios pajėgos tarnaujantys Vokietijos ginkluotųjų pajėgų kariai, geriau pažinę kraštą, grįžę į savo šalį, pasidalina ir žiniomis apie Lietuvą. Keletas Šilavoto seniūnijoje savanoriausių vokiečių neseniai buvo tarnavę priešakinėsios NATO pajėgose Lietuvoje. Jiems šis sugrįžimas buvo mielas, – išpūdziais dalinosi seržantas majoras Marc-Andre Goerke.

Rugpjūčio 31 d. Mikalinės miške, žuvusių vokiečių karių kapinaitėse vykusiame iškilmingame minėjime dalyvavo savanoriai vokiečių kariai, Prienų rajono savivaldybės, Šilavoto seniūnijos atstovai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Šaulių sąjungos Kauno Vytauto Didžiojo antrosios rinktinės šauliai, VšĮ Kultūros vertybių globos tarnybos ir kitų organizacijų nariai. Minėjimo metu žuvusieji buvo pagerbti sugiedant Lietuvos ir Vokietijos valstybių himnus, padėkos žodžius už nuosirdų bendradarbiavimą ir pagalbą tvarkant kapines tarė seržantas majoras **Marc-Andre Goerke**. Šilavoto parapijos klebonas kun. teol. lic. **Remigijus Gaidys** paragino nepamiršti visų karių kapų ir prisiminti, jog kapinės – ramybės,

Minėjimo Mikalinės miške akimirka.

o ne kivirčių vieta.

Atliktais darbais pasidžiaugė ir Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja **Loreta Jakinevičienė**. Su mero pavaduotoja vainikus bei gėles padėjo Šilavoto seniūnė **Neringa Pikčilingienė** ir Prienų rajono savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriaus vedėjas **Rimantas Šiugzdinis**.

Minėjimo metu skambėjo ir muzika. Instrumentinius kūrinius atliko Prienų meno mokyklos mokytojas **Algirdas Seniūnas**. Susirinkusieji su įdomumu klausėsi VšĮ Kultūros vertybių globos tarnybos direktoriaus **Lino Kvizikevičiaus** pasakojimo apie ilgametį bendradarbiavimą su Vokiečių karių kapų priežiūros tautinės sąjungos „Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge“ organizacija bei Lietuvoje jos nuveiktus darbus. Lietuvos kultūros ministerijos atstovas **Gytis Oržikauskas**, atsipaškęs, jog pats kultūros ministras negalėjo atvykti į iškilmes, įteikė vokiečių kariams atminimo dovanas ir padėką grupės vadui seržantui majorui Marc-Andre Goerke.

Atskirai buvo padėkota Savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo skyriaus vyriausiajai specia-

Daugelį metų žolėse ir krūmuose pralaukę paminkliniai akmenys vėl pagerbti gėlėmis.

listei **Editai Jakimavičiūtei** bei Vokiečių karių kapų priežiūros tautinės sąjungos įgaliotiniui Lietuvoje dimisijos majorui **Algimantui Kutanovui**.

Renginį vedė VšĮ Kultūros vertybių globos tarnybos koordinatorių **Gediminas Tiuchta**. Kauno Vytauto Didžiojo antrosios rinktinės šaulių rikiuotei vadovavo 212 kuopos vadas **Voldemaras Gembeckas**.

Kęstutis Bakas

Marc-Andre Goerke ir Rimanto Žiemo nuotraukos

Darbai tęsiasi iki pat renginio išvakarių...

Tai, kas išaugina...

Projektą remia

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

„Ruduo gali būti gražus“ ...

Greitai pasisukus gamtos ratui, pakeliui į turgų stebėjome, kaip ruduo, nepriklausomai nuo mūsų ir, beje, nesustabdomai maino spalvas, pamažu meta nuo medžių lapus. Po kelių dienų ir Šilinės, kaip patikino vienas centnerį kviečių už 18 eurų pirkęs žmogus – žiemkenčių sėjos metas. Jis pasidalijo gražiais atsiminimais, kaip pats berdavo paties įdirbtos žemės gūdus. Sako, kad tinkamiausia ateinančios savaitės sėjai diena ta, kurią gimęs pats sėjėjas. Taip elgtis jis patarė ir ūkininkui, iš kurio grūdus pirkto, o pastarasis, žinoma, pažadėjo, maloniai nusišypsojęs.

Bitininkai medaus kilogramą pardavė dar už šešis eurus, pusės litro stiklainį – už 4,50 euro, tačiau sakė, kad jau reikia kelti kainas taip pat. O bitės paskutinį medunešį pririnks tamsaus savotiško skonio medaus iš smulkiais žiedeliais pušnuose žydinčių viržių. „Ruduo gali būti labai gražus, jeigu mažiau dejuosime, kaupdami atsargas žiemai, galvodami apie kylančias kainas ar apie karą, jeigu daugiau dėmesio skirsime sielai džiuginti, žvelgdami į ankstyvo ryto rūką, voratinklius, pasipuošusius rasos lašeliais, jei džiaugsimės tuo, ką gaminame į žiemos slėptuvę, ir kuo dalinamės – cukinijomis, moliūgais, o gal arbūzais, darže užaugintais, su kaimynais, su draugais“, – sakė medaus pirkusi Giedrė. Ji dar pirkto ir aviečių, kurių indelis, apie 600 gramų, kainavo 2,50 euro. Giedrė sakė, kad visas uogas aplies medumi ir sudės į šaldiklį. O avietinių obuolių kilogramas kainavo 0,80 euro, kilogramas kriaušių – 1,30 euro, nektarininių slyvų – 2,50 euro, šilauogių – 4,50 euro, bruknių – 3,50 euro, agurkų – eurą, pomidorų – 1,50–2 eurus, česnako ropelė kainavo 0,20–0,50 euro, kilogramas paprikų 1,50 euro, bulvių – 0,30–1 eurą, kopūstų – eurą, morkų – 0,80–1 eurą, burkokėlių – 0,60–0,80 euro. Pusės litro sėmenų aliejaus buteliukas kainavo 4,50 euro. Tai yra natūralus produktas, kuris gaminamas mūsų rajono ūkininkų, ir matyt, kad ir pakiltų kaina, vis tiek būtų perkamas kaip vaistas. Beje, juk ir sodą dabar, kaip minėjo jos ieškojusi turguje Zita, perkanti. Moteris džiaugėsi, jog surado, ir už pakelį mokėjo 1,50 euro. Nekris ž-

miau galbūt ir pieno, kiaušinių, mėsos kainos. Už dešimtį vištos kiaušinių prašė 2–2,50 euro. Litras pieno kainavo 0,90 euro, kilogramas varškės – iki 4 eurų, sviesto – iki 12 eurų, varškės sūrio kilogramas kainavo 5–6 eurus. O, kad atsarga gėdos nedaro, lietuvių liaudies patarlė, pirkdama šiltesnių naujų drabužių – lietpaltį ir šiltesnę suknetę, dar daugiau prekių, kurios bus šaltesniam metų laikui, priminė netoli turgaus gyvenanti pirkėja. Ji džiaugėsi, jog turguje galima išsirinkti drabužių pagal poreikį ir nereikia vykti į bazę ar Garinūnus. Kiti gi šmirinėjo tarp sendaikčių, kur randasi ir visai naujų – ir daiktų, ir drabužių. Dvėtų drabužių kainos prasidėjo nuo 0,20 euro centų – ir perkančių, ir kažko sau ieškančių žmonių buvo nemažai.

Pakeliui į gyvuliukų turgų galima rasti įvairių buitinių chemijos prekių, įrankių, dviračių, meškerių, kilimėlių, kilimų, pintinių. Dar draugija ir bendrystė džiaugėsi vištos, kurių viena kainavo 10 eurų, kaimiški gaidžiai, už kurių vieną prašė taip pat dešimties, beveik dvigubai brangesni veisliniai paukščiai, kurių galima išsirinkti pagal grožį, veislę. Susiglaudę dėžutėse pirkėjų laukė jaunikliai triušeliai, šalimai buvo ir vyresnių veislinių. Buvo galima pirkti ir pentarkų, ančių, kalakutų, kiaušinių perinimui, žuvelių įžuvinimui. Taigi graži rudens pradžia ir turguje, ir, matyt, tęsis ruduo taip, kad visų nuotaika nepriklausys nuo blogo oro. Kaip sakoma, nėra blogo oro, tik bloga apranga, arba mūsų bloga nuotaika, kuri nepriklauso nuo besisukančio gamtos rato... O gal...

Naminiai sviestiniai šakociukai, grybukai ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. **Tel. 8 650 43 159.** Lauros kėpykle. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduoda grūdų arpa su varikliu. Tel. 8 678 64 960.

Parduodame KIAULIENOS skerdeną puselėmis, lietuviška, svilinta, kaina – 3,6 Eur/kg, puselė sveria apie 50-60 kg. Pateikiame kokybės sertifikatą, kad mėsa LIETUVIŠKA. Atvežimas nemokamas, PARDUODAME bulves Vineta, kaina – 0,68 Eur/kg. Tel. 8 607 12 690.

Reklama ■ Reklama ■ Reklama

SIŪLO DARBA

SIŪLO DARBA

Viešbučiui - restoranui Birštone reikalinga: * ūkvedys dirbtį pusę etato. Galima siųsti cv el.paštu: pusyne-birstone@gmail.com, tel. +370 687 53 756.

Nedideliems svečių namams Birštone reikalinga kambarinė (kambarių ir aplinkos tvarkymas). Pageidautina gyvenanti Birštone. Darbas nepilną dieną, dažnai savaitgaliais. Darbo užmokestis: 730 Eur brutto + premijos nuo darbo rezultatų. Kreiptis tel.: **8 650 22 535, 8 655 34 927.**

„Birštono mineraliniai vandenys“ ir Ko reikalingi: • krovėjas • įrenginių derintojas. **Tel. 8 687 34 578.**

IEŠKOMI GAMYBOS DARBUOTOJAI
Darbas žuvies FILETAVIMO, PAKAVIMO, ŽENKLINIMO padaliniuose slenkančiu grafiku:
■ Rūkytos, pjaustytos žuvies gabalėlių svėrimas po 200 gramų;
■ Rūkytos žuvies filė išpjaustymas;
■ Krovos darbai;
■ Palečių komplektavimas;
■ Palečių apvyniojimas plėvele;
■ Atlyginimas nuo 730 – 1000 bruto.
Darbo vieta: Kaunas, Ilgakiemis. **Tel.: 8 699 34533, 8 615 68786.**

Įmonėje reikalingi darbuotojai:
Mašinistas operatorius. Atlyginimas į rankas nuo 1100 iki 1375 Eur.
Staklininkas. Atlyginimas į rankas nuo 1000 iki 1250 Eur.
Pagalbinis darbininkas. Atlyginimas į rankas nuo 800 iki 1100 Eur.
Autokrautuvo vairuotojas. Atlyginimas į rankas nuo 1000 iki 1300 Eur.
Jei susidomėjote, galite su mumis susisiekti: **Tel. 8 698 46 063, el.paštu: strielciulentpjuve@gmail.com**

PERKA

Nekilnojamasis turtas
Brangiai perkame žemės ūkio paskirties sklypus ir miškus Prienu r. (gali būti apleisti). **Tel. 8 618 74 777.**

Gyvuliai, gyvūnai
Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. **Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.**

Parduokite mišką (iki 20 000 € už hektarą). **BRANGIAI**
Gaukite įvertinimą nemokamai. **8 659 99 929**

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. **Tel. 8 613 79 515.**

Įvairios prekės
Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu **8 607 67 679.**

PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
8 620 25 152, 8 800 08 801
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinis

UM
UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 8 620 85350.**

Betonavimo ir mūravimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

DURYS – PER 3 DIENAS! „ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Tel. 8 653 93 193.**

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairių gelžbetoninę produkciją. **Vežame žvyrą, smėlį. Atliekame metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. Tel. 8 687 95 399.**

Tvarkome apleistus sklypus, pjauname, genime medžius. Pjauname veją, žolę sodo traktoriukais, trimeriais. Atliekame kitus aplinkos tvarkymo darbus. Griauiname senus namus ir kitus pastatus. **Tel. 8 670 18 048.**

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius. Atliktam darbui suteikiama garantija. Tel. 8 622 02 208.

Atliekame įvairius darbus: dažome namelius, tvoras, šienaujame trimerių, kpojame malkas, klojame trinkeles. **Tel. 8 682 82 134.**

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. **Tel. 8 609 66 753.**

Remontuoja skalbykles, elektrines virykles-orkaites, indaploves, džiovyklas. Atvyksta į namus. Suteikiama garantija. Tel. 8 647 55 929.

Arboristų paslaugos. Avarinių medžių pjovimas, medžių genėjimas, gyvatvorių karpymas. **Tel. 8 633 58 400.**

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur **Tel. 8 675 7 73 23**

PARDUODA

Nekilnojamasis turtas

Parduodama sodyba. Tel. 8 673 39 764, skambinti po darbo, nuo 18 val.

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **Tel. 8 672 51 171.**

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Vasaros nuolaidos ir garantija 5 metai. Pristatymas į namus nemokamas. **Tel. 8 675 50 466.**

Delfi TV programa 2022.09.08-2022.09.11

KETVIRTADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
09:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
10:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos K. Ciparytė ir D. Vaitkutė-Šiaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Ūkininko Petro dienoraštis
12:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
13:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
14:00 Krepšinio zona
14:30 Išlikę. Tremtinių istorijos
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba

17:00 Iš esmės su A. Peredniu
17:55 Kenoloto
18:00 Investavimo akademija
19:00 Nuostabiųjų šunys
20:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
21:00 Gimė ne Lietuvoje
21:30 Gyvenimas inkile
22:00 Ūkininko Petro dienoraštis
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Iš esmės su A. Peredniu (k)
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
01:10 Delfi RU. Naujienos rusų kalba (k)
01:45 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
09:00 2800 km Dunojumi baidare

su A. Valujavičiumi
10:00 Alfas vienas namuose
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos K. Ciparytė ir D. Vaitkutė-Šiaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Ūkininko Petro dienoraštis
12:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
13:00 Gimė ne Lietuvoje
13:30 Gyvenimas inkile
14:00 Krepšinio zona
14:30 Išlikę. Tremtinių istorijos
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Orijaus kelionės
17:55 Kenoloto
18:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
18:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:00 Nuostabiųjų šunys
20:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
21:00 Jūs rimtai?
21:30 Automobilis už 0 eurų

22:00 Ūkininko Petro dienoraštis
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Nesiaukite Live – Paul De Miko
01:05 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
SEŠTADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
09:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
10:00 Alfo didysis šou. Vedėjas Alfąs Ivanauškas
11:00 Receptų receptai
11:30 Išlikę
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigratis
13:30 Krepšinio zona
14:00 Mažoji futbolo rungtynės. Lietuva - Marokas
15:00 Skaičiai istorijoje
16:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas

17:00 Orijaus kelionių archyvai
17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto
18:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
19:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
19:55 Eurojackpot
20:00 Gyvenimas inkile
20:30 Jūs rimtai?
21:00 Dar stipresnis (Stronger) 2017
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Dar stipresnis (Stronger) 2017
23:20 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
00:30 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
01:40 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
09:00 Investavimo akademija
10:00 Alfas vienas namuose
11:00 Receptų receptai

11:30 Išlikę
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių transliacija
13:15 Krepšinio zona
14:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
15:00 Skaičiai istorijoje
16:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
17:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
19:00 Automobilis už 0 Eur
19:30 Gyvenimas inkile
20:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
21:00 Nesiaukite Live – Paul De Miko
22:30 Jėga ir Kenoloto
23:25 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
00:35 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi
01:45 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“

„... knyga – tai aš, koks buvau, koks esu“

Gyvenimo akimirkos...

Vytautas Bubnys su broliu Antanu tėviškėje. Čiudiškiai, 1982 m.

2002 m., Vytautui Bubniui buvo suteiktas Prienų Garbės piliečio vardas. Nuotraukoje – jis su gyvenimo bičiuliu, kitu žymiu Prienų krašto žmogumi – poetu Justinu Marcinkevičiumi ir tuometiu Prienų rajono savivaldybės meru Antanu Gustaičiu.

Viename iš interviu paklaustas, ką mėgsta veikti laisvalaikio, rašytojas paatviravo, kad labiausiai užsimiršta vasarom savo sodybėlėje ant ledynmečio slėnio skardžio, kai į rankas paima plaktuką, pjūkliuką ar kirvį – šie įrankiai man mieli dar iš vaikystės ir jie manęs klauso, – sakė tuomet Vytautas Bubnys. Elena Kurklietytė ir Vytautas Bubnys savo sodyboje 2008 m.

2010-aisiais pirmą kartą užsukęs į Ustronę (dabar – Jundeliškės), Vytautas Bubnys su žmona Elena tapo nuolatniais Stanislovo Moravskio skaitymų dalyviais. O 2012 metais išleistoje knygoje „Širdimi regėti“ šį mūsų krašto žymų žmogų prisiminė tarp kitų kultūros, meno, literatūros, mokslo ir dvasinio pasaulio didžiųjų asmenybių. Skaitymų metu Nemažųjų bažnyčioje.

Algirdas Mykolas Brazauskas ir Vytautas Bubnys. 1992 m. lapkritis, pirmasis Seimo posėdis.

„Rašant apie V. Bubnį, negalima išleisti iš akių ir to faktoriaus, kad tai ne tikrai rašytojas, bet ir žymus kultūros veikėjas, publicistas, aktyvus lietuvių tautos Atgimimo ir Sąjūdžio dalyvis, 1992–1996 metų Lietuvos Respublikos Seimo narys.“ (Alfredas Gusčius. „po aukštu dangum“)

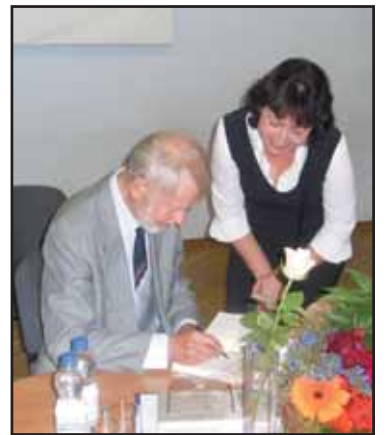
2002-aisiais Vytautui Bubniui už romaną „Balandžio plastėjime“ buvo paskirta Baltijos Asamblėjos premija. Akimirka iš apdovanojimo.

Elena ir Vytautas Bubniai su Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos direktore Daiva Čepeliauskiene – Just. Marcinkevičiaus tėviškėje, prie paminklinio akmens. Į Važatkemį Vytautas Bubnys užsukdavo dar ir su Justinu, o vėliau visuomet dalyvaudavo čia organizuojamuose poezijos skaitymuose.

Vytautas Bubnys daug prisidėjo prie Prienų krašto muziejaus ir kraštiečių klubo „Žiburys“ kūrimo. Labai simboliška, kad jo biblioteka persikels būtent į muziejų. Akimirka iš muziejaus jubiliejinės sukakties paminėjimo.

Nuotraukos iš Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekos, Prienų krašto muziejaus ir „Gyvenimo“ redakcijos archyvu.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrasticgyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spauštuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS
SPAUSTUVĖ